

PARLAMENTUL EUROPEAN

2014 - 2019

Document de ședință

27.4.2015

B8-0393/2015

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza întrebărilor cu solicitare de răspuns oral B8-0115/2015 și B8-0116/2015

în conformitate cu articolul 128 alineatul (5) din Regulamentul de procedură

referitoare la distrugerea siturilor culturale de către ISIS/Daesh (2015/2649(RSP))

Michèle Alliot-Marie, Andrea Bocskor, Lara Comi, Raffaele Fitto, Elisabetta Gardini, Marc Joulaud, Giovanni La Via, Barbara Matera, Alessandra Mussolini, Claude Rolin, Tokia Saïfi, Michaela Šojdrová, Davor Ivo Stier, Dubravka Šuica, Pavel Svoboda, Giovanni Toti, Sabine Verheyen, Elissavet Vozemberg, Theodoros Zagorakis, Tomáš Zdechovský, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Joachim Zeller, Milan Zver, Roberta Metsola
în numele Grupului PPE

**Rezoluția Parlamentului European referitoare la distrugerea siturilor culturale de către ISIS/Daesh
(2015/2649(RSP))**

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 167 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care prevede că „acțiunea Uniunii urmărește să încurajeze cooperarea dintre statele membre”, inclusiv în ceea ce privește „conservarea și protejarea patrimoniului cultural de importanță europeană” și că „Uniunea și statele membre favorizează cooperarea cu țările terțe și cu organizațiile internaționale care au competențe în domeniul culturii”,
- având în vedere Regulamentul (CE) nr. 116/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind exportul bunurilor culturale¹,
- având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1210/2003 al Consiliului din 7 iulie 2003 privind anumite restricții specifice în relațiile economice și financiare cu Irak și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2465/96²,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1332/2013 al Consiliului din 13 decembrie 2013 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 36/2012 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Siria³, adoptat pe baza Deciziei 2013/760/PESC a Consiliului din 13 decembrie 2013 de modificare a Deciziei 2013/255/PESC privind măsuri restrictive împotriva Siriei⁴,
- având în vedere Acțiunea Comună 2001/555/PESC a Consiliului din 20 iulie 2001 privind înființarea unui Centru Satelitar al Uniunii Europene⁵, modificată prin Acțiunea comună 2009/834/PESC a Consiliului⁶,
- având în vedere Rezoluția Consiliului din octombrie 2012 privind crearea unei rețele informale a autorităților de aplicare a legii și a experților competenți în domeniul bunurilor culturale (UE CULTNET),
- având în vedere Convenția privind protecția bunurilor culturale în eventualitatea unui conflict armat, adoptată la Haga la 14 mai 1954,
- având în vedere Convenția UNESCO privind mijloacele de interzicere și prevenire a importului, exportului și transferului ilicit de proprietate culturală din 14 noiembrie 1970,

¹ JO L 39, 10.2.2009, p. 1.

² JO L 169, 8.7.2003, p. 6.

³ JO L 335, 14.12.2013, p. 3.

⁴ JO L 335, 14.12.2013, p. 50.

⁵ JO L 200, 25.7.2001, p. 5.

⁶ JO L 297, 13.11.2009, p. 18.

- având în vedere Convenția UNESCO privind protecția patrimoniului mondial cultural și natural din 16 noiembrie 1972,
 - având în vedere Convenția UNESCO din 17 octombrie 2003 pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial,
 - având în vedere Convenția UNESCO privind protecția și promovarea diversității expresiilor culturale din 20 octombrie 2005,
 - având în vedere Convenția UNIDROIT privind bunurile culturale furate sau exportate ilegal din 24 iunie 1995,
 - având în vedere Rezoluția 2199 a Consiliului de Securitate al ONU din 12 februarie 2015 privind amenințările la adresa păcii și securității internaționale cauzate de actele de terorism ale Al-Qaida¹,
 - având în vedere Carta de la Veneția pentru conservarea și restaurarea monumentelor și siturilor din 1964, prin care se instituie o rețea internațională pentru prezervarea și restaurarea clădirilor istorice,
 - având în vedere Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale adoptat la 17 iulie 1998, îndeosebi articolul 8 alineatul (2) litera (b) punctul (ix) din acesta, în care atacurile îndreptate cu intenție împotriva edificiilor dedicate religiei, educației, artei, științei sau unor scopuri caritabile, monumentelor istorice, spitalelor și locurilor în care sunt adunați cei bolnavi și cei răniți sunt calificate drept crime de război, în cazul în care ele nu sunt obiective militare,
 - având în vedere Rezoluția sa din 12 martie 2015 referitoare la Raportul anual 2013 privind drepturile omului și democrația în lume și politica în materie a Uniunii Europene în care, la punctul 211, se stipulează că formele de distrugere cu intenție a patrimoniului cultural și artistic, de felul celor practicate actualmente în Irak și Siria, ar trebui urmărite în justiție ca crime de război și crime împotriva umanității²,
 - având în vedere întrebările adresate Consiliului și Comisiei referitoare la distrugerea siturilor culturale de către ISIS/Da'esh (),
 - având în vedere articolul 128 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. reamintind faptul că numeroase situri arheologice, religioase și culturale din Siria, Irak și Tunisia au fost supuse recent unor distrugeri punctuale, săvârșite de grupări extremiste legate, îndeosebi, de Statul Islamic din Irak și Siria (ISIS/Da'esh) și că aceste atacuri sistematice îndreptate împotriva patrimoniului cultural au fost definite de directoarea generală a UNESCO, Irina Bokova, drept „epurare etnică”;
- B. subliniind că, potrivit UNESCO, termenul de „epurare culturală” se referă la o strategie urmărind în mod intenționat să distrugă diversitatea culturală vizând deliberat persoane

¹ <http://www.refworld.org/docid/54ef1f704.html>

² Texte adoptate, P8_TA(2015)0071.

identificate pe baza sorgintei lor culturale, etnice sau religioase, asociată cu atacuri deliberate îndreptate asupra locurilor lor de cult, a celor dedicate memoriei comune și a celor dedicate învățământului, precum și că strategia de epurare etnică ce poate fi constatată în Irak și Siria se concretizează în atacuri asupra patrimoniului cultural, ținând atât expresia fizică, concretă și întruchipată în edificii a culturii, cum sunt monumentele și clădirile, cât și minoritățile și expresia spirituală a culturii, cum sunt obiceiurile, tradițiile și credințele¹;

- C. reamintind că unele acte de distrugere a patrimoniului cultural au fost considerate, în anumite circumstanțe, drept crime împotriva umanității²; întrucât, în particular, atunci când vizează membrii unui grup religios sau etnic, aceste acte pot fi asimilate infracțiunii de persecuție, prevăzută la articolul 7 alineatul (1) litera (h) din statutul Curții Penale Internaționale;
- D. relevă faptul că astfel de acte de distrugere a obiectelor și siturilor culturale și istorice nu sunt noi și nu se circumscriu doar Irakului și Siriei și că, potrivit UNESCO, patrimoniul cultural constituie o componentă importantă a identității culturale a comunităților, grupurilor și persoanelor, precum și a coeziunii sociale, astfel că distrugerea lor cu intenție poate avea consecințe adverse asupra demnității umane și a drepturilor omului³; subliniind că, așa cum a subliniat, printre alții, UNESCO, produsele provenind din jefuirea siturilor culturale și religioase și traficarea obiectelor culturale și religioase din Irak și Siria, în special de către ISIS/Da'esh, au fost utilizate la finanțarea activităților teroriste ale ISIS/Da'esh, rezultatul fiind acela că bunurile artistice și culturale devin „arme de război”;
- E. reamintind că, mulțumită finanțării oferite de UE, la 1 martie 2014 UNESCO, împreună cu alți parteneri strategici, a lansat un proiect cu durata de trei ani intitulat „Salvgardarea în regim de urgență a patrimoniului sirian”, care urmărește în special protejarea urgentă a patrimoniului cultural sirian;
- F. reamintind că UE a ratificat Convenția asupra protecției și promovării diversității expresiilor culturale, semnată la 20 octombrie 2005, care a fost primul instrument internațional prin care a fost recunoscută natura duală, economică și culturală, a bunurilor culturale care, în consecință, nu trebuie tratate ca și cum ar avea doar o valoare comercială;
- G. subliniind importanța Convenției UNESCO asupra măsurilor ce urmează a fi luate pentru interzicerea și împiedicarea operațiunilor ilicite de import, export și transfer de proprietate al bunurilor culturale, semnată la 14.11.70, și a Convenției UNIDROIT privind bunurile culturale furate sau exportate ilegal, semnată la 24 iunie 1995, ca instrumente de consolidare a protecției patrimoniului cultural mondial,

¹ http://www.unesco.org/new/en/media-services/single-view/news/conference_report_heritage_and_cultural_diversity_at_risk_in_iraq_and_syria/

² Tribunalul Penal Internațional pentru Fosta Iugoslavie, *Kordić și Čerkez*, 26 februarie 2001, IT-95-14/2, punctele 207 și 208.

³ Declarații UNESCO referitoare la distrugerea patrimoniului cultural la nivel internațional din 17 octombrie 2003.

- H. reamintind că comercializarea ilicită a bunurilor culturale constituie, în prezent, ca importanță, cea de a treia formă ilicită de comerț, după traficul cu droguri și cel cu arme, că acest comerț ilicit este dominat de rețelele de crimă organizată și că mecanismele actuale, naționale și internaționale, nu sunt dotate sau sprijinite în mod adecvat pentru soluționarea problemei¹;
- I. atrăgând atenția asupra faptului că combaterea comerțului ilicit cu bunuri culturale nu constituie o competență specifică a UE, întrucât nu este specificată ca atare în tratate, dar că, cu toate acestea, lupta împotriva acestui comerț ilicit se circumscrie mai multor domenii de competență ale UE, cum este piața internă, spațiul de libertate, securitate și justiție (SLSJ), politicii culturale și politicii externe și de securitate comune;
- J. recunoscând necesitatea urgentă de a coordona mai bine lupta împotriva comerțului ilicit cu artefacte culturale și de a colabora îndeaproape la promovarea sensibilizării și a împărtășirii informațiilor, precum și la consolidarea cadrelor juridice; reamintind, în acest context, faptul că în decembrie 2011, în concluziile sale privind combaterea criminalității îndreptate împotriva bunurilor culturale, Consiliul a recomandat, inter alia, ca statele membre să-și consolideze cooperarea la nivelul autorităților de impunere a ordinii de drept, al autorităților culturale și al organizațiilor private;
- K. reamintind că, printr-o rezoluție din octombrie 2012 a Consiliului, a fost instituită o rețea informală a autorităților de aplicare a legii și a experților competenți în domeniul bunurilor culturale (UE CULTNET), al cărei obiectiv principal este acela de a ameliora schimbul de informații cu privire la prevenirea comerțului ilicit cu bunuri culturale și la identificarea și împărtășirea informațiilor legate de rețelele infracționale suspectate de implicare în astfel de activități de comerț ilicit;
- L. reamintind că, la 28 martie 2015, directoarea generală a UNESCO, Irina Bokova, a lansat la Bagdad campania #Unite4Heritage (Toți uniți pentru patrimoniu), care urmărește mobilizarea, la nivel mondial, a sprijinului în vederea protejării patrimoniului cultural, făcând uz de puterea rețelelor de socializare;
1. condamnă ferm distrugerea siturilor culturale, arheologice și religioase săvârșită de ISIS în Siria și Irak;
 2. îi solicită Vicepreședintelui Comisiei / Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (VP/ÎR) să întreprindă acțiunile necesare la nivel politic, în conformitate cu Rezoluția 2199 a Consiliului de Securitate al ONU din 12 februarie 2015, pentru a pune capăt comerțului ilegal cu bunuri culturale din teritoriile Siriei și Irakului atâta timp cât în respectivele teritorii continuă să prevaleze condiții de beligeranță, împiedicând utilizarea acestora ca sursă de finanțare a activităților teroriste;
 3. invită VP/ÎR să recurgă la diplomația culturală și la dialogul intercultural ca instrument de reconciliere a diferitelor comunități și de refacere a siturilor distruse;

¹ <http://www.africa-eu-partnership.org/newsroom/all-news/morocco-africa-eu-workshop-fight-against-illegal-trafficking-cultural-goods>

4. sugerează, în acest context, ca, în concordanță cu punctul 17 din Rezoluția 2199 a Consiliului de Securitate al ONU din 12 februarie 2015, Comisia să se concentreze asupra prevenirii și combaterii comerțului ilicit cu artefacte culturale și, în mod specific, cu bunuri de patrimoniu cultural scoase legal din Irak cu începere de la 6 august 1990 și din Siria cu începere de la 15 martie 2011; opinează că Comisia ar trebui să conceapă o abordare coordonată pentru combaterea acestui comerț ilegal, conlucrând cu structurile competente din cadrul serviciilor de investigații și în strânsă cooperare cu UNESCO și cu alte organizații internaționale cum ar fi Consiliul Internațional al Muzeelor (International Council of Museums, ICOM), Comitetul Internațional al Scutului Albastru (ICBS), Europol, Interpol, Institutul Internațional pentru Unificarea Dreptului Privat (International Institute for the Unification of Private Law, UNIDROIT) și Organizația Mondială a Vămirilor (World Customs Organisation, WCO);
5. invită Comisia să-i solicite VP/ÎR să implice Centrul Satelitar al UE din Torrejón, care sprijină procesul decizional al Uniunii în contextul politicii externe și de securitate comune prin furnizarea de materiale rezultate din analiza imaginilor satelitare, în scopul monitorizării și listării siturilor arheologice și culturale din Siria și Irak și al sprijinirii activităților arheologilor sirieni urmărind prevenirea altor jafuri și salvarea vieților civililor;
6. îi solicită Comisiei să instituie schimburi de informații rapide și sigure și împărtășirea bunelor practici între statele membre, cu scopul de a combate în mod eficace comerțul ilicit cu artefacte culturale scoase din Irak și Siria și să analizeze implementarea unor programe europene de formare destinate judecătorilor, ofițerilor de poliție și vamali, administrațiilor guvernamentale și, în general, jucătorilor de pe piață, pentru a le oferi celor implicați în combaterea comerțului ilicit cu bunuri culturale posibilitatea de a-și dezvolta și îmbunătăți cunoștințele de specialitate;
7. îi solicită Comisiei să sprijine campania #Unite4Heritage a UNESCO prin inițierea unei campanii de informare axate pe Irak și Siria, cu scopul de a contribui la o mai bună conștientizare a importanței patrimoniului cultural, a modului în care produsele jefuite sunt utilizate la finanțarea activităților teroriste și a eventualelor pedepse asociate importului ilegal de bunuri culturale provenite din aceste țări sau din alte țări terțe;
8. invită Comisia să revizuiască Regulamentul (CE) nr. 116/2009 al Consiliului privind exportul de bunuri culturale în vederea atingerii unui grad mai ridicat de eficiență și să preconizeze crearea unui instrument de control al importurilor de bunuri culturale în UE;
9. invită Consiliul să preconizeze înființarea, împreună cu Eurojust și Europol, a unei secții specializate în comerțul ilegal cu bunuri culturale, în atribuțiile căreia ar urma să intre coordonarea, la nivel european, a urmăririi în justiție și a cercetărilor desfășurate de diverse autorități naționale, deoarece existența unor secții specializate constituie o condiție prealabilă pentru mai buna utilizare a resurselor în scopul prevenirii și combaterii comerțului și traficului ilegal;
10. invită UE ca, în colaborare cu UNESCO și cu Curtea Penală Internațională, să lărgescă categoria crimelor împotriva umanității astfel încât aceasta să cuprindă actele de deteriorare sau distrugere cu intenție a patrimoniului cultural al umanității pe scară

mare;

11. le solicită acelor state membre care nu au făcut-o încă să ratifice Convenția UNESCO privind mijloacele de interzicere și prevenire a importului, exportului și transferului ilicit de proprietate a obiectelor culturale din 1970 și Convenția UNIDROIT din 1995;
12. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înalt Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, directorului general al UNESCO, Reprezentantului Special al UE pentru drepturile omului, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Coaliției Naționale Siriene și guvernului și parlamentului din Irak.